

Hodnocení bakalářské práce

Název: ***Paideia jako kultura***

Autor: ***Radek Smetana***

Předložená bakalářská práce směřuje k velmi ambicióznímu cíli: srovnat řeckou a židovskou kulturu období od 5. stol. př. Kr. (srov. s. 8), a to vzhledem k autorem postulovanému společnému rysu obou kultur, kterým má být „cesta za ideálem člověka“.

Práce je rozčleněna do tří částí. První část obsahuje stručnou prezentaci obou kultur, v druhé části se autor pokusil představit židovský a helénský přístup k výchově, kterou chápe jako „stálou cestu k ideálu člověka“, třetí část (závěr) je syntézou celé práce.

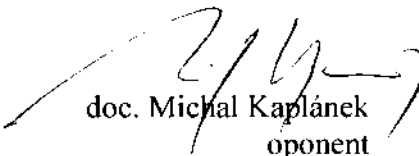
Struktura práce je logická, ačkoli vzhledem k omezenému rozsahu práce jsou jednotlivé kapitoly spíše sondami do problematiky než nějakým systematickým pojednáním. Kritický čtenář se může ptát, proč zrovna sofisté, Sokratés a Platón vystupují jako „zástupci“ řeckého myšlení, stejně tak proč se autor při hledání styčných bodů mezi řeckou a židovskou kulturou nezaměřil spíše na zcela evidentní styčné body, které můžeme nalézt jak v jednoznačně kanonických *ketubím* (např. Kaz, Přís) nebo v knihách deuterokanonických (v protestantské tradici označovány jako apokryfy – Moudr, Sir).

Po stránce vnější úpravy i po stránce jazykové a gramatické je práce na vynikající úrovni. Po stránce formální najdeme v práci několik nestandardních postupů: např. v obsahu bývá zvykem označovat stránku, na které kapitola začíná pouze číslicí, nikoli zkratkou „str.“, podobně i biblické zkratky se obvykle píšou beztoho, že by se uvádělo v poznámkovém aparátu jako dílo „Bible“ (je ovšem vhodné na konci práce uvést seznam zkratek a vydání Písma svatého, z něhož autor vychází). Další drobnou chybou je nejednotnost přepisu řeckých jmen. Autor na jedné straně píše Platón, na druhé straně Sokrates, ačkoli cituje Xenofónovy Vzpomínky na Sókrata. Je otázkou, zda má smysl opatřovat práci slovníčky řeckých a hebrejských výrazů, které jsou stejně v textu vysvětleny (a výraz který v textu vysvětlen není – τῆς ψυχῆς επιμελεισθαι – stejně ve slovníku chybí).

Po stránce obsahové bych hodnotil práci diferencovaně. Zatímco první části se přes její stručnost nedá dle mého soudu nic závažného vytknout a závěr celé práce představuje opravdu zdařilou syntézu autorova úsilí, je možné mít ke klíčové druhé kapitole některé výhrady nebo alespoň otázky. Zatímco v odstavcích, kde se autor opírá o svůj hlavní pramen (Jaeger), jsou jeho závěry celkem snadno pochopitelné, zatímco odstavce, v nichž vychází z Patočky jsou (aspoň pro laika) méně pochopitelné. S tím ovšem kontrastuje trochu násilná snaha nalézt v biblickém starozákonním myšlení srovnatelné pojetí „ideálu“ a „ctnosti“ (αρετή). Je škoda, že se autor nepokusil použít exegetickou literaturu. V úvaze o „duši“ a „duchu“ v hebrejské tradici se autor sice celkem dobře opírá o Tresmontanta, ale domnívám se, že mohl jít ve své reflexi těchto pojmů ještě dál, kdyby hledal spíše paralelu smyslu než paralelu slov.

Celkově předložená práce pozitivně překračuje průměr bakalářských prací, proto ji rád **doporučuji k obhajobě.**

České Budějovice, 2. února 2009

doc. Michal Kaplánek
oponent